

ണങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വാർത്തകൾ പത്രത്തിൽ വായിക്കുമ്പോൾ ഇത്തരം പശ്ചാത്തലവസ്തുതകൾ ഓർത്തിരിക്കുന്നതു കൊള്ളാം. മനുഷ്യവർഗത്തിന്റെ ജീവിത-മരണ പ്രശ്നമാണ് ഇവിടെ തുലാസിൽ തുങ്ങുന്നത്.

(10 ജനുവരി, 1983)

2. അനുബോംബുകൾ പൊട്ടുമ്പോൾ

'ദീ ത് സൈററ്' എന്ന പശ്ചിമജർമനിയിലെ പത്രം മെയ് 13-ാം തീയതി ഇങ്ങനെ എഴുതി:

'ഇടത്തരം മിസൈലുകൾ' (വിക്ഷേപണാസ്രങ്ങൾ) യൂറോപ്പിൽ സ്ഥാപിക്കുന്നതു സംബന്ധിച്ച ചർച്ചകൾ ജനീവയിൽ നടത്തിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന അമേരിക്കൻ-സോവ്യറ്റ് യൂണിയൻ പ്രതിനിധിസംഘങ്ങളുടെ സമയം അതിവേഗം ഒടുങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്.

'അവർക്ക്' ഒതുതീർപ്പിലെത്താൻ കഴിയാതിരുന്നാൽ ഈ ആണ്ടിന്റെ അവസാനം പടിഞ്ഞാറേ യൂറോപ്പിലെ രാജ്യങ്ങൾ മിസൈൽ നവീകരണപദ്ധതിയുമായി മുന്നോട്ടുപോകും. ഈ നവീകരണപദ്ധതി സംബന്ധിച്ച ആലോചനകൾ 1979-ൽ തുടങ്ങിയതാണ്.

'അപ്പോൾ അമേരിക്കയുടെ ആദ്യത്തെ മിസൈലുകൾ പടിഞ്ഞാറേ ജർമനി, ഇറ്റലി, നോർവെ, ഹോളണ്ട്, ബ്രിട്ടൻ എന്നീ അഞ്ചു രാജ്യങ്ങളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെടും.'

യൂറോപ്പിലെ ഈ അഞ്ചു രാജ്യങ്ങളിൽ അഞ്ഞൂറോഴുപത്തിരണ്ടു മിസൈലുകളാണ് അമേരിക്ക സ്ഥാപിക്കുക. ഈ മിസൈലുകൾ രണ്ടു തരത്തിൽ ഉള്ളവ ആയിരിക്കും. 'പെർഷിങ്' എന്ന തരം മിസൈലുകൾ കത്തനെ ഉയർന്നു ബാഹ്യാന്തരീക്ഷത്തിലെത്തി, വളഞ്ഞു, തിരികെ ഭൂമിയിൽ നിശ്ചിതലക്ഷ്യത്തിൽ വീഴുന്നു. 'ക്രൂയിസ്' മിസൈൽ എന്നറിയപ്പെടുന്ന രണ്ടാമത്തെ തരം ഭൂമിക്കു മുകളിലൂടെ, നിലം തൊട്ടു-തൊട്ടില്ല എന്ന മട്ടിൽ സഞ്ചരിച്ചു ലക്ഷ്യത്തിൽ ചെന്നു പതിക്കുന്നു. ഈ രണ്ടിനും മിസൈലുകൾ ഓരോന്നിലും എത്ര ആററംബോംബുകൾ ഘടിപ്പിക്കുമെന്ന് അറിഞ്ഞുകൂടാ. പക്ഷേ, ഒരേസമയം പതിനഞ്ച് ആററംബോംബുകളെവരെ വഹിച്ചു പറന്ന്, പതിനഞ്ചു വ്യത്യസ്ത ലക്ഷ്യങ്ങളിൽ ഈ ബോംബുകൾ വിക്ഷേപിക്കാൻ വേണ്ട സംവിധാനങ്ങളുള്ള മിസൈലുകൾ ഇപ്പോൾ നിലവിലുണ്ട്.

'അണു-ആയുധങ്ങൾ: ചില അടിസ്ഥാന വസ്തുതകൾ' എന്ന ഒരു ലേഖനം ഫെബ്രുവരി 6-ാം തീയതിയിലെ കങ്കമത്തിൽ ചേർത്തിരുന്നു. 'ഇപ്പോൾ അമേരിക്കയുടെയും സോവ്യറ്റ് യൂണിയന്റെയും ആയുധശേഖരങ്ങളിൽ ഒമ്പതിനായിരം വീതം അണു-ആയുധങ്ങളുണ്ടെന്നാണ് ചില അമേരിക്കൻ പത്രങ്ങൾ പറയുന്നത്. കമ്യൂണിസ്റ്റ് ചേരിയിലുള്ള ചില പത്രങ്ങളുടെ അഭിപ്രായത്തിൽ, അമേരിക്കയിൽത്തന്നെ പതിനാലായിരത്തിൽപ്പരം അണു-ആയുധങ്ങളുണ്ട്' എന്ന് ആ ലേഖനത്തിൽ ഞങ്ങൾ എഴുതിയിരുന്നു.

എന്നാൽ, 'ന്യൂയോർക്കർ' എന്ന സുപ്രസിദ്ധമായ അമേരിക്കൻ വാരികയിൽ ഖണ്ഡശഃ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതും 1982-ൽ അമേരിക്കയിലും കാനഡയിലും പുസ്തകരൂപത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിച്ചതുമായ ജോനാഥൻ ഷെല്ലിന്റെ 'ദി ഫെയ്ററ് ഓഫ് ദി എർത്ത്' (ഭൂമിയുടെ വിധി)

എന്നആധി കാരികഗ്രന്ഥത്തിൽ കാണുന്നത്, ഭൂമിയിൽ ഇപ്പോൾ തന്നെ അമ്പതിനായിരത്തോളം അണു-ആയുധങ്ങൾ ഉണ്ടെന്നാണ്.

അണു-ആയുധങ്ങൾ ധാരാളമായി ഉപയോഗിച്ചു നടത്തുന്ന ഒരു യുദ്ധത്തിന്റെ ഫലം എന്തായിരിക്കും? യുദ്ധത്തിലേർപ്പെട്ട രാജ്യങ്ങളുടെ നാശം, മനുഷ്യസംസ്കാരത്തിന്റെ നാശം, മനുഷ്യവർഗത്തിന്റെ തിരോധാനം, ഭൂമിയിൽനിന്നു ജീവന്റെ തിരോധാനം അങ്ങനെ പലതും ഇത്തരമൊരു യുദ്ധത്തെത്തുടർന്ന് സംഭവിക്കുമെന്ന് ആധികാരികമായി, അതേസമയം അവ്യക്തമായി, പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അണുയുദ്ധത്തെ തുടർന്ന് ഉണ്ടാകുന്ന കെടുതികൾക്ക് ഒരു വിധത്തിലുള്ള പ്രതിവിധിയും ആധുനിക വൈദ്യശാസ്ത്രത്തിൽനിന്നു ലഭിക്കുകയില്ലെന്നു ലോകത്തിലെ പ്രമുഖ ഡോക്ടർമാർ ചേർന്നു പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. അണുയുദ്ധത്തിന്റെ ഫലം 'അചിന്ത്യ'മാണെന്ന് എല്ലാവരും പറയുന്നുണ്ടെങ്കിലും, അണുയുദ്ധം 'അകാര്യം' (ചെയ്യാതീടാത്തത്) ആണെന്നു സൈന്യാധിപന്മാരോ, രാഷ്ട്രതന്ത്രജ്ഞരോ പറഞ്ഞുകേട്ടിട്ടില്ല. ഇതിനർത്ഥം, ഫലത്തെപ്പറ്റി വളരെയൊന്നും ചിന്തിക്കാതെതന്നെ അണുശക്തിരാജ്യങ്ങൾ ഒരു അണുയുദ്ധം ആരംഭിക്കാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്നാണ്.

അണുബോംബ് എന്നാൽ, 'ഇമ്മിണി വലിയ ഒരു ബോംബ്' എന്നു മാത്രമേ മിക്കവരും ധരിച്ചിട്ടുള്ളൂ. ഇതേവരെ മനുഷ്യൻ ഉപയോഗിച്ചുപോന്നിട്ടുള്ള മറ്റു എല്ലാ ആയുധങ്ങളിൽനിന്നു പലതുകൊണ്ടും വ്യത്യസ്തമാണ് അണു-ആയുധം. പ്രപഞ്ചത്തിൽ നാല്പതു അടിസ്ഥാന ബലങ്ങൾ (ഫോഴ്സുകൾ) പ്രവർത്തിക്കുന്നതായി ഭൗതികശാസ്ത്രജ്ഞന്മാർ പറയുന്നു. വിദ്യുൽകാന്തികബലം, ആകർഷണം എന്നിവയാണു പ്രസിദ്ധങ്ങളായ രണ്ടു ബലങ്ങൾ. അണുകേന്ദ്രത്തിലെ (ന്യൂക്ലിയസ്സിലെ) വ്യത്യസ്ത ഘടകങ്ങളെ പരസ്പരം യോജിപ്പിച്ചുനിർത്തുന്ന 'പശ' ആണ് മൂന്നാമത്തേതായ 'ശക്തബലം' (സ്ട്രോങ്ങ് ഫോഴ്സ്). അണുകേന്ദ്രത്തിൽ പ്രോട്ടോണുകളും ന്യൂട്രോണുകളുമുണ്ട്. പ്രോട്ടോണുകളിലുള്ള വൈദ്യുതധാനം അവയെ പരസ്പരം തള്ളിയകറ്റുന്നു. ഈ തള്ളിയകറ്റലിനെ 'ശക്തബലം' ചെറുക്കുന്നു. അതിനാൽ അണുകേന്ദ്രം പിളരാതെ നിലനില്ക്കുന്നു. അണുകേന്ദ്രത്തിലേക്കു മറ്റു ന്യൂട്രോണുകളെ കടത്തിവിട്ടാൽ അണുകേന്ദ്രം പിളരും. അപ്പോൾ വളരെയധികം ഊർജം ബഹിർഗമിക്കും. അണുബോംബു പൊട്ടുമ്പോൾ സംഭവിക്കുന്നത് ഇതാണ്. ഇതിൽനിന്ന് ഉത്ഭവിക്കുന്ന ഒരു പ്രതിഭാസമാണ് റേഡിയോ ആക്ടിവിറ്റി (രശ്മിപ്രസരണം). രശ്മിപ്രസരണത്തിനു കാരണം 'അശക്തബലം' (വീക്ക് ഫോഴ്സ്) എന്ന പ്രകൃതിയിലെ നാലാമത്തെ ബലം ആകുന്നു. അണുകേന്ദ്രം പിളരുമ്പോൾ ബഹിർഗമിക്കുന്ന ഊർജത്തിന്റെ അളവ് ഐസ്റ്റൈൻസ്റ്റൈൻ-ഈംഗ്ലിംഗ് സി² എന്ന സൂത്രത്തിൽ പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പ്രകാശത്തിന്റെ ഭാഗമാണ് 'സി'. പ്രകാശത്തിന്റെ വേഗം ഒരു സെക്കൻഡിൽ ഒരുലക്ഷത്തുപത്തൊന്നായിരം മൈലിൽ ഏറെയാണ്. ഈ സംഖ്യയെ അതേ സംഖ്യകൊണ്ടു ഗുണിച്ചാൽ കിട്ടുന്ന സംഖ്യ(സി)² കൊണ്ടു വസ്തുവിന്റെ പിണ്ഡത്തെ (എം) ഗുണിച്ചാൽ, പിണ്ഡത്തിന്റെ നാശത്തിൽനിന്നുളവാകുന്ന ഊർജത്തിന്റെ അളവ് ലഭിക്കുന്നു എന്നാണ് ഐസ്റ്റൈൻസ്റ്റൈൻ സൂത്രവാക്യത്തിന്റെ അർത്ഥം. അണുബോംബിന്റെ നിർമ്മാണത്തിൽ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളത് പ്രകൃതിയുടെ ഒരു മൗലികബലത്തെയാണ്. ഇതാണ് അണുബോംബിന്റെ മുഖ്യ 'വ്യത്യസ്തത'. ജപ്പാനിലെ ഹിറോഷിമയിൽ അമേരിക്ക എറിഞ്ഞ ആദ്യത്തെ അണുബോംബിന്റെ വിസഫോടനശക്തി പന്തിരായിരത്തുണ്ടൂറു ടൺ ടി. എൻ. ടി. എന്ന വെടിമരുണിന്റെ വിസഫോടനശക്തിയോടൊപ്പമായിരുന്നു. ഇത്രയും വിസഫോട

നഗരത്തിൽ ഉളവാക്കാൻ ചെലവഴിച്ചത് കണ്ടിച്ച് ഒരു ഗ്രാം (ഒരു ഔൺസിന്റെ മൂപ്പതിലൊരു ഭാഗം) യുറേനിയം പിണ്ഡം മാത്രമായിരുന്നു! ഇതിനർത്ഥം, അണു-ആയുധങ്ങളുടെ വിസ്ഫോടനശക്തി എത്രവേണമെങ്കിലും വർദ്ധിപ്പിക്കാമെന്നാണ്, ആ വിസ്ഫോടനശക്തിക്ക് ഒരു പരിധിയുണ്ടാകില്ലെന്നാണ്.

സാധാരണ ബോംബുകൾ പൊട്ടുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ഷോക്ക് തരംഗങ്ങൾ ആണ് നാശകാരണമാകുന്നത്. അണുബോംബുകൾ പൊട്ടുമ്പോൾ നാശകാരണങ്ങളുടെ ഒരു പരമ്പരതന്നെ ഉണ്ടാകുന്നു. അണുബോംബിന്റെ വിസ്ഫോടനസമയത്ത് യുറേനിയം പെട്ടെന്നു വാതകമായി മാറുന്നതിന്ഫലമായി, 'നക്ഷത്രങ്ങളിലോ സൂര്യനിലോ ഉള്ളതിലധികം ചൂട് ഉല്പാദിപ്പിക്കപ്പെടുന്നു. ഇതിനെത്തുടർന്ന് ചുറ്റുമുള്ള വായുമണ്ഡലത്തിൽ സാധാരണ നിലവിലുള്ളതിന്റെ ഏത്രയോ ദശലക്ഷം ഇരട്ടിമർദ്ദം അനുഭവപ്പെടുന്നു. ഉടൻതന്നെ 'ഗാമാരശ്മികൾ' എന്നു വിളിക്കപ്പെടുന്ന, അത്യന്തം ഊർജമുള്ള, വിദ്യുൽകാന്തികരശ്മികൾ ചുറ്റും പരക്കുന്നു. അണുവിസ്ഫോടനത്തിന്റെ ആദ്യത്തെ വിനാശകരമായ പ്രഭാവം ഈ 'പ്രാഥമിക-അണുകേന്ദ്ര രശ്മിപ്രസരണം' ആകുന്നു. പത്തുലക്ഷം ടി. എൻ. ടി. യുടെ വിസ്ഫോടനത്തിനു തുല്യമായ ഒരു 'മെഗാടൺ' വിസ്ഫോടനശക്തിയുള്ള ഇന്നത്തെ ഒരു ഇടത്തരം ആറ്റംബോംബ് ഭൂമിക്കു മുകളിൽ വായുമണ്ഡലത്തിൽവെച്ചു പൊട്ടിച്ചാൽ ഏതാണ്ട് ആറുപ. മൈൽ ചുറ്റളവിലുള്ള മാളത്തിലൊളിക്കാത്ത ജീവികൾ മുഴുവൻ ഈ പ്രാഥമിക അണുകേന്ദ്രരശ്മിപ്രസരണംകൊണ്ടു ചത്തോടുങ്ങും.

ഗാമാരശ്മികൾ വായുവിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നതിന്ഫലമായി പ്രാഥമിക അണു-കേന്ദ്ര-രശ്മിപ്രസരണത്തോടൊപ്പംതന്നെ ഒരു ('വിദ്യുൽകാന്തികസ്പന്ദം') ഇലക്ട്രോ മാഗ്നറ്റിക് പൾസ് ഉളവാകുന്നു. ഇതാണ് അണുബോംബിന്റെ രണ്ടാമത്തെ വിധിപംസകപ്രഭാവം. ഭൂമിയിൽനിന്നു വളരെ ഉയരത്തിൽ അന്തരീക്ഷത്തിൽ അണുബോംബ് പൊട്ടിച്ചാൽ ഉളവാകുന്ന സ്പന്ദനത്തിന്, വിശാലമായ ഒരു ഭൂപ്രദേശത്തുവലിയ വോൾട്ടേജിൽ വിദ്യുത്പ്രവാഹം ഉളവാക്കുകവഴി, വൈദ്യുതയന്ത്രങ്ങളെ മുഴുവൻ തകർത്തുകളയാൻ കഴിയും. അമേരിക്കയിലെ നെബ്രാസ്സയിൽ ഭൂമിയിൽനിന്നു നൂറ്റിരുപത്തഞ്ചു മൈൽ മുകളിൽ, ഏതാനും ആയിരം ടൺ വിസ്ഫോടനശക്തി മാത്രമുള്ള ഒരു അണുബോംബ് 1977-ൽ പരീക്ഷണാർത്ഥം പൊട്ടിച്ചപ്പോൾ, അമേരിക്കൻ ഐക്യനാടുകളിൽ മുഴുവനും, കാനഡയിലും, മെക്സിക്കോയിലും ഏതാനും സ്ഥലത്തുമുള്ള സോളിഡ് സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിക് സർക്യൂട്ടുകൾ മുഴുവൻ കേടുവരുത്താൻ പര്യാപ്തമാംവിധം ശക്തിയേറിയ വിദ്യുത് കാന്തിക സ്പന്ദനങ്ങൾ ഉളവായത്രേ. ഈ രാജ്യങ്ങളുടെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയെയും വാർത്താവിനിമയത്തെയും ജീവിതത്തെ ആകെത്തന്നെയും നിശ്ചലമാക്കുകയായിരുന്നു ഇതിന്റെ ഫലം.

പ്രയോഗിക്കുന്നത് അണുബോംബെങ്കിൽ അണുഭേദനത്തിന്റെയും, ഹൈഡ്രജൻ ബോംബെങ്കിൽ അണുസംയോജനത്തിന്റെയും ഈ പ്രാഥമിക പ്രതികരണങ്ങൾ അടങ്ങിയാൽ വിസ്ഫോടനസ്ഥലത്ത് ഒരു അഗ്നിഗോളം പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നു. ഈ അഗ്നിഗോളം വികസിച്ചുവരുന്നതോടെ, ചുറ്റുമുള്ള വായു, എക്സ്പ്ലോഷൻ രശ്മികളുടെ രൂപത്തിൽ, ഊർജം ആഗിരണംചെയ്യുന്നു. ഈ വായു പിന്നീട്, ആഗിരണംചെയ്ത് ഊർജത്തിലൊരു ഭാഗം താപസ്സന്ദ്ര(തെർമൽ പൾസ്)ത്തിന്റെ രൂപത്തിൽ ചുറ്റുപാടും വിസർജിക്കുന്നു. കണ്ണിന് അന്ധത വരുത്തുന്ന പ്രകാശവും കടുത്ത ചൂടുമായിട്ടാണ് ഈ താപസ്സന്ദ്രം നമുക്ക് അനുഭവപ്പെടുക. ഈ താപസ്പന്ദമത്രേ അണുബോംബ് വിസ്ഫോടനത്തിന്റെ മൂന്നാമത്തെ

വിധംസകപ്രഭാവം. ബോംബ് പൊട്ടുന്നതു് ഭൂമിക്കടുത്തുവെച്ചാണെങ്കിൽ, അഗ്നിഗോളം നിലം തൊടുന്നു; അതു സ്പർശിച്ചതെല്ലാം ആവിയായിപ്പോവുകയോ കരിഞ്ഞു ചാരമാവുകയോചെയ്യുന്നു. ഒരു മെഗാടൺ ബോംബിന്റെ താപസ്തവം പത്തു സെക്കൻഡ് സമയത്തോളം നീണ്ടു നിൽക്കും. ഇരുന്തൊറുപതു മൈൽ സ്ഥലത്തു്, ഒമ്പതര മൈൽ അകലെ വരെ, മനുഷ്യർക്കു മുഴുവൻ കഠിനമായ പൊള്ളൽ ഏല്ക്കാൻ ഈ താപം മതിയാവും. ഇരുപതു മെഗാടൺ സ്ഫോടനശക്തിയുള്ള വലിയ അണുബോംബാണു പൊട്ടിയതെങ്കിൽ, താപസ്തവം ഇരുപതു സെക്കൻഡ് സമയത്തോളം ഉണ്ടാവും. രണ്ടായിരത്തി നാനൂറുപതു ച. മൈൽ സ്ഥലത്തു്, ഇരുപത്തെട്ടു മൈൽ അകലെവരെ, മനുഷ്യർക്കു ദുസ്സഹമായ പൊള്ളലേൽക്കുകയാവും അതിന്റെ ഫലം.

അഗ്നിഗോളം വലുതായിവരുന്നതോടെ അതിൽനിന്നു വിസ്ഫോടന തരംഗം (ബ്ലാസ്റ്റ് വെയ്വ്) ചുറ്റും പരക്കുന്നു. ഇതാണു് അണുബോംബുവിസ്ഫോടനത്തിന്റെ നാലാമത്തെ വിധംസകപ്രഭാവം. ഒരു മെഗാടൺ വിസ്ഫോടനശക്തിയുള്ള അണുബോംബ് വായുവിൽ പൊട്ടിയാൽ ഉളവാകുന്ന വിസ്ഫോടനതരംഗത്തിനു് നാലര മൈൽ ചുറ്റളവിലുള്ള കെട്ടിടങ്ങളെ മുഴുവൻ നിലംപരിശാക്കാനോ, കഠിനമായി കേടുവരുത്താനോ കഴിയും. പൊട്ടിയ ബോംബിനു് ഇരുപതു മെഗാടൺ വിസ്ഫോടനശക്തിയുണ്ടെങ്കിൽ പന്ത്രണ്ടു മൈൽ ചുറ്റളവിൽ, നൂറ്ററി നാല്പത്തിനാലു ച. മൈൽ സ്ഥലത്തു് ആയിരിക്കും ഈ നാശം.

അഗ്നിഗോളം ജ്വലിച്ചു് ഉയരുന്നതോടെ, ചുറ്റുമുള്ള വായുമണ്ഡലത്തിലെ വെള്ളം സാന്ദ്രീഭവിക്കുന്നു. ഇതുകൊണ്ടാണു് അണുബോംബു പൊട്ടുമ്പോൾ കൂണിന്റെ സവിശേഷാകൃതിയിലുള്ള മേഘങ്ങൾ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നതു്. ബോംബു പൊട്ടുന്നതു നിലത്തോ, നിലത്തിനടുത്തോ ആണെങ്കിൽ, നിലം കഴിയുന്നു; ടൺ കണക്കിനു പൊടിപടലങ്ങൾ തീവ്ര രേഡിയോപ്രസരണമുള്ള സാധനങ്ങളോടു് ഇടകലർന്നു് ഈ കൂൺമേഘത്തിൽ നിറയുന്നു. ഇതത്രേ 'മരണച്ചാരം' (ഫാൾ ഔട്ട്) ആയി പിന്നീടു വർഷിക്കപ്പെടുന്നതു്. അണുബോംബിന്റെ അഞ്ചാമത്തെ വിധംസകപ്രഭാവം ഈ മരണച്ചാരവർഷമാണു്. നിലത്തിന്റെ പ്രകൃതി അനുസരിച്ചു്, മരണച്ചാരത്തിന്റെ നാല്പതു മുതൽ ഏഴുപതുവരെ ശതമാനം, അണുബോംബു പൊട്ടി ഒരു ദിവസത്തിനകം, ബോംബു പൊട്ടിയ സ്ഥലത്തോ, അവിടെനിന്നു കാറ്റു വീശുന്ന വഴിക്കോ വീണുകഴിയും. ഈ ചാരം ശരീരത്തിലേൽക്കുന്ന മനുഷ്യർക്കു് 'അണുപ്രസരണരോഗം' (റേഡിയേഷൻ ഡിസീസ്) ഉണ്ടാകുന്നു. കൂടുതൽ മരണച്ചാരം ദേഹത്തിൽ തട്ടിയവർ മരിക്കും. അണുബോംബു പൊട്ടുന്നതു് ഭൂമിയിൽനിന്നു് അകലെ, വായുവിൽ വളരെ ഉയരത്തിൽ ആണെങ്കിലും, പ്രാദേശികമായി മരണച്ചാരവർഷം ഉണ്ടാവാം. പക്ഷേ, അതിന്റെ അളവു കുറവായിരിക്കും. ഒരു മെഗാടൺ അണുബോംബു നിലത്തുവെച്ചു പൊട്ടിച്ചാൽ, സാധാരണനിലയിൽ ആയിരം ച. മൈൽ ചുറ്റളവിലുള്ള മരണച്ചാരവർഷം മനുഷ്യർക്കു മരണകരമായിരിക്കും.

പ്രാഥമിക-അണുകേന്ദ്രശുദ്ധിപ്രസരണം, വിദ്യുൽകാന്തികസ്ഫന്ദം, താപസ്ഫന്ദം, വിസ്ഫോടനതരംഗം, മരണച്ചാരവർഷം എന്നിവയെ 'അണു-ആയുധ സ്ഫോടനത്തിന്റെ പ്രാദേശിക-പ്രഥമഫലങ്ങൾ' എന്നു വിവരിക്കാം. സ്വാഭാവികമായും, ഒരേ സമയം പല ബോംബുകൾ പൊട്ടിയാൽ ഈ ഫലങ്ങളുടെ വ്യാപ്തി കൂടുതലാവും. ഈ ഫലങ്ങൾക്കു പുറമേ, ഇവയിൽനിന്നു മനുഷ്യരിലും പരിതഃസ്ഥിതിയിലും പല ദ്വിതീയഫലങ്ങളും ഉളവാകാറുണ്ടു്. പ്രാഥമികഫലങ്ങളെക്കാൾ വിനാശകരങ്ങളാണു് ഈ ദ്വിതീയഫലങ്ങളിൽ പലതു്. ഉദാഹ

രണത്തിന്, അണുബോംബു പൊട്ടിയാൽ വ്യാപകമായ സ്ഥലത്തു് അഗ്നിബാധയുണ്ടാകും. ആദ്യത്തെ അഞ്ചു പ്രഭാവങ്ങളുടെ ഫലമായി മരിച്ചവരെക്കാൾ എത്രയോ കൂടുതൽ ആളുകൾ ഈ തീയിൽപ്പെട്ടു മരിക്കാൻ സാദ്ധ്യതയുണ്ടു്. ആയിരക്കണക്കിനു ബോംബുകൾ ഭൂമിയിൽ പലേടത്തുമായി പൊട്ടിയാലുണ്ടാകുന്ന നാശനഷ്ടങ്ങൾ പറഞ്ഞറിയിക്കാൻ അവില്ല. കാരണം, ഒരു 'പൂർണ്ണഹൃതി'യുടെ ഫലം, അതിന്റെ ഘടകങ്ങളുടെ ഫലങ്ങളുടെ ആകെത്തുകയെക്കാൾ എത്രയോ അധികമായിരിക്കും. അവയ്ക്കു് മറ്റു ദ്വീപീയഫലങ്ങളുണ്ടാവും. ഭൂമിയിലെ ജീവജാലങ്ങളെ മുഴുവൻ ഇവ ബാധിക്കും. ഒരു ലക്ഷം ടണ്ണിലേറെ വിസ്മോടനശക്തിയുള്ള അണുബോംബുകൾ പൊട്ടിയാൽ, മരണച്ചാരത്തിലൊരളാഗം വായുമണ്ഡലത്തെക്കാൾ ഉയർന്നു് അന്തരീക്ഷത്തിലൂടെ ഭൂമിയെ വലംവെച്ചു്, പല മാസങ്ങൾക്കോ, വർഷങ്ങൾക്കുതന്നെയോ ശേഷം കറേറ്റിയായി താഴെ വീണു് ഭൂമണ്ഡലത്തെ മുഴുവൻ ദീർഘകാലത്തേക്കു വിഷദൂഷിതമാക്കാൻ സാദ്ധ്യതയുണ്ടു്. അണുഭേദനത്തിൽനിന്നു് മുന്നൂറോളം, പലതരം റേഡിയോപ്രസരണമുള്ള, 'ഐസോടോപ്പുകൾ' ഉണ്ടാവും. ഇവയിൽ ചിലതു് വളരെവേഗം സ്വയം വിഭജിച്ചു നശിക്കും. മറ്റു ചിലതു് ദശലക്ഷക്കണക്കിനു സംവത്സരങ്ങൾവരെ മാതൃകശൂന്യമായി വിസർജിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. അണുബോംബുസ്മോടനത്തിൽ ആകെ ഉത്സർജിക്കപ്പെടുന്ന ഉൽജത്തിന്റെ അഞ്ചു ശതമാനം റേഡിയോ പ്രസരണരൂപത്തിലായിരിക്കും. അതായതു്, പതിനായിരം മെഗാടൺ അണുബോംബുകൾ ഉപയോഗിച്ചുള്ള ഒരു ആക്രമണത്തിൽ അഞ്ഞൂറു മെഗാടൺ വിധാംസകശക്തി (ഹിറോഷിമാബോംബിന്റെ വിസ്ഫോടനശക്തിയുടെ നാല്പതിനായിരം ഇരട്ടി) റേഡിയോ പ്രസരണമായി വിസർജിക്കപ്പെടും. റേഡിയോപ്രസരണമുള്ള വസ്തുക്കൾ ജീവികളുടെ ശരീരത്തിൽ, എല്ലിലും മാംസത്തിലും, ചെടികളുടെയും മരങ്ങളുടെയും വേരിലും തണ്ടിലും ഇലയിലും, കലർന്നു് ദീർഘകാലത്തേക്കു് അവയുടെ സംഹാരപ്രക്രിയ അനുസൃതമായി നിർവഹിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും.

അണുബോംബു പൊട്ടുമ്പോൾ, വളരെയധികം മരണച്ചാരം ഭൂമിയിൽനിന്നു വായുമണ്ഡലത്തിലേക്കു് ഉയർന്നുചെല്ലുന്നതിൻഫലമായി, ഭൂമിയുടെ ഉപരിതലം പെട്ടെന്നു തണുത്തുപോയേക്കുമെന്നു കരുതപ്പെടുന്നു. വായുമണ്ഡലത്തിനും മുകളിലുള്ള 'ഓസോൺ' എന്ന വാതകാവരണം ഭാഗികമായി നശിക്കപ്പെടാം എന്നതാണ് മറ്റൊരു സാദ്ധ്യത. ഉത്തരാർദ്ധഗോളത്തിൽ (അണുബോംബുകളുള്ള രാഷ്ട്രങ്ങൾ അധികവും അവിടെയാണല്ലോ) പതിനൊന്നായിരം മെഗാടൺ അണുബോംബുകൾ പൊട്ടിയാൽ ഉത്തരാർദ്ധഗോളത്തിനു മുകളിലെ ഓസോണിന്റെ ഏഴുപതു ശതമാനവും ദക്ഷിണാർദ്ധഗോളത്തിനു മുകളിലെ ഓസോണിന്റെ നാല്പതു ശതമാനവും നശിക്കുവാൻ സാദ്ധ്യതയുണ്ടു്. ഇത്രയും ഓസോൺ സ്വാഭാവികമായി ഉണ്ടാവാൻ പിന്നീടു് മുപ്പതു കൊല്ലം പിടിക്കും. ഭൂമിയിൽ ജീവിതം നിലനിൽക്കുന്നതു് അന്തരീക്ഷത്തിലെ ഓസോൺ ആവരണത്തെ ആശ്രയിച്ചാണ്. സൂര്യപ്രകാശത്തിലുള്ള മരണകരമായ അൾട്രാ പയലറ്റ് രശ്മിപ്രസരണത്തെ ഒരു കടപോലെ, ഭൂമിയിൽ വീഴാതെ, തടഞ്ഞുനിർത്തുന്നതു് ഓസോൺ ആവരണമാകുന്നു. പ്രാണപ്രദമായ സൂര്യതാപം, ഓസോൺമറ ഇല്ലാതായാൽ, പ്രാണവിധാംസകമായി മാറും.

അണുയുദ്ധംകൊണ്ടുണ്ടാകുന്ന നാശം കണക്കാക്കേണ്ടതു് എത്ര ആളുകൾ രശ്മിപ്രസരണംകൊണ്ടും പൊള്ളലേറ്റും തകർന്നു കെട്ടിടങ്ങൾക്കടിയിൽ ചതഞ്ഞും ഉടൻ മരിക്കുന്നു എന്നതിനെ ആസ്പദമാക്കിയല്ല. ഒരൊറ്റ ജീവസമഷ്ടിയെന്നു കരുതാവുന്നതും, ജീവന്റെ മുഴുവൻ

ആശ്രയവുമായ 'ആവാസമണ്ഡലത്തെ' (ഇക്കോസ്ഫിയർ) അണയുദ്ധം എങ്ങനെ ബാധിക്കുന്നു എന്നാണ് ആദ്യമായി നോക്കേണ്ടതു്. അണയുദ്ധം കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ ഭൂമിയിൽ ജീവിക്കാൻ പറ്റുമോ? ഏതെങ്കിലും തരം ജീവന്റെ നിലനില്പിനു് അനുകൂലമായിരിക്കുമോ അണയുദ്ധാനന്തര ഭൂമിയിലെ ചുറ്റുപാടു്? കാര്യമായ പ്രശ്നം അതാണ്.

മുന്യ പ്രസ്താവിച്ച 'ദി ഫെയ്ററ് ഓഫ് ദി എർത്ത്' എന്ന ഗ്രന്ഥത്തിൽ ജോനാഥൻ ഷെൽ, അനേകം പ്രാമാണികന്മാരെ ഉദ്ധരിച്ചു്, അണയുദ്ധത്തിന്റെ അനന്തരഫലമായുണ്ടാകുന്ന വിപത്തുകൾ വിവരിച്ചിട്ടുള്ളതിന്റെ അതിപ്രസ്ഥമായ ഒരു സംക്ഷേപമാണ് ഇവിടെ കൊടുത്തതു്.

ഇത്തരം കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി നാം ചിന്തിച്ചുതുടങ്ങാൻ സമയം വൈകിയിരിക്കുന്നു. തുടക്കത്തിൽ ചേർത്ത ജർമൻ പത്രത്തിൽനിന്നുള്ള ഉദ്യുതലാഗം നൽകുന്ന താക്കീതു് മരൊന്നുമല്ല.

സമയം അതിവേഗത്തിൽ ഒട്ടങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്—ഭൂമിയിൽ ജീവിച്ചിരിക്കുന്ന എല്ലാ മനുഷ്യരുടെയും. ഒരുപക്ഷേ, എല്ലാ പ്രാണികളുടെയും സസ്യങ്ങളുടെയും കൂടി, സമയം!

(26 മെയ് 1983)

3. അണുബോംബിനു മുപ്പത്തെട്ടു വയസ്സ്

1983 ഓഗസ്റ്റ് 6-ാം തീയതി അണുബോംബ് മുപ്പത്തെട്ടാം പിറന്നാൾ ആഘോഷിക്കുന്നു. യഥാർത്ഥത്തിൽ ഈ പിറന്നാൾ ആഘോഷിക്കേണ്ടിയിരുന്നതു് ജൂലൈ 16-ാം തീയതിയാണ്. കാരണം, 1945 ജൂലൈ 16-ാം തീയതിയാണ് അമേരിക്കൻ ഐക്യനാടുകളിലെ ന്യൂ മെക്സിക്കോ സ്റ്റേറ്റിൽ മരുഭൂമിയിലെ അലമഗാർഡോ എന്ന ചെറുനഗരത്തിൽനിന്നു് അകന്നുകിടക്കുന്ന 'ട്രിനിറ്റി' പരീക്ഷണകേന്ദ്രത്തിൽ ആദ്യത്തെ, അണുബോംബ് പരമരഹസ്യമായി പൊട്ടിച്ചുനോക്കിയതു്. ഈ പരീക്ഷണസ്റ്റോടനം തൃപ്തികരമായി കണ്ടതിനാൽ, ഇരുപതു ദിവസങ്ങൾക്കുശേഷം 1945 ഓഗസ്റ്റ് 6-ാം തീയതി രാവിലെ 8.16-നു്, ജപ്പാനിലെ ഹിരോഷിമ നഗരത്തിന്റെ മദ്ധ്യഭാഗത്തിൽനിന്നു് ആയിരത്തിത്തൊള്ളായിരം അടി ഉയരത്തിൽ ആകാശത്തിൽ അമേരിക്കൻസേന ഒരു അണുബോംബ് പൊട്ടിച്ചു. ഈ വിസ്ഫോടനവും തുടർന്നു് ഹിരോഷിമയിലുണ്ടായ അഗ്നിപ്രളയവുമാണ് അണുബോംബ് എന്ന അസൂരന്റെ അവതാരത്തെപ്പറ്റി മനുഷ്യവർഗത്തിനു് ആദ്യമായി അറിവു നൽകിയതു്.

ഹിരോഷിമയ്ക്കു മീതെ പൊട്ടിയ അണുബോംബ്, ഇന്നത്തെ നിലവാരം വെച്ചു നോക്കുമ്പോൾ, വളരെ ചെറിയ ഒന്നായിരുന്നു. പന്തീരായിരത്തഞ്ഞൂറു ടൺ ടി. എൻ. ടി. യുടെ വിസ്ഫോടനശക്തി മാത്രമേ അതിനുണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. അണുദേവനത്തിൽനിന്നാണ്, ഹൈഡ്രജൻബോംബിലെന്നപോലെ അണുസംയോജനത്തിൽനിന്നല്ല, അതിന്റെ ഊർജം ഉദ്ഭവിച്ചതു്. ഇന്നത്തെ ആയുധപ്പുരകളിൽ അതിനെ യുദ്ധരംഗത്തിൽ പ്രയോഗിക്കേണ്ട, നന്നെ ചെറിയ ഒരായുധം (ടാക്റ്റിക്കൽ) ആയേ പരിഗണിക്കൂ; നഗരവിധംസനത്തിനുപയോഗിക്കേണ്ട ആയുധം (സ്ട്രാറ്റജിക്) ആയി പരിഗണിക്കുകയില്ല.